

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Innsendt via boligsosial@kmd.dep.no

Deres referanse:
Vår referanse: 2019/337
Dato: 18/12/2019

Innspill til stortingsmelding om boligsosial politikk

Vi viser til departementets åpne invitasjon på regjeringen.no til å komme med innspill til Regjeringens stortingsmelding om boligsosial politikk.

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivningen, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig. NIM skal blant annet gi råd til Stortinget, regjeringen og andre offentlige organer om gjennomføringen av menneskerettighetene i Norge.

I FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) artikkel 11 er retten til bolig anerkjent som en menneskerettighet. Retten til bolig følger også av Den reviderte europeiske sosialpakten (Sosialpakten) artikkel 31. Disse instrumentene er rettslig bindende menneskerettighetskonvensjoner som gir juridiske forpliktelser for norske myndigheter. ØSK gjelder også som norsk lov og skal ved motstrid gå foran bestemmelser i annen lovgivning, jf. menneskerettsloven §§ 2 og 3.

Så vidt NIM kan se har retten til bolig i begrenset grad blitt omtalt i tidligere regjeringers stortingsmeldinger om boligpolitikk. Dette gjelder både meldingen «Byggje – bu – leve» fra 2013 og meldingen «Om boligpolitikken» fra 2004.¹ Retten til bolig er heller ikke omtalt i Regjeringens nasjonale strategi for boligsosialt arbeid (2014–2020) («Bolig for velferd»). I NOU 2011: 15 Rom for alle, er det imidlertid utarbeidet en vurdering av retten til bolig av Alice Kjellevoll, som er inntatt som vedlegg til utredningen.²

---

¹ Se Meld. St. 17 (2012–2013) og St.meld. nr. 23 (2003–2004). I meldingen fra 2013 er retten til bolig i FNs menneskerettighetserklæring (som ikke er et juridisk bindende dokument) nevnt kort på s. 37. I meldingen fra 2004 er ØSK artikkel 11 omtalt noe nærmere, men da bare i forbindelse med en vurdering av om retten til bolig burde lovfestes, se punkt 5.7.

² Se Vedlegg 1: «Retten til bolig og oppfølgingstjenester. En utredning for Kommunal- og regionaldepartementet / Boligutvalget», s. 152–170.

NIM mener at stortingsmeldingen bør inneholde en utredning av hvilke boligsosiale forpliktelser som kan utledes av retten til bolig i ØSK artikkel 11 og Sosialpakten artikkel 31, og en konkret vurdering av hvilke tiltak som kan iverksettes for å oppfylle disse forpliktelsene.

Vi vil også gjøre departementet oppmerksom på at Norges sjette periodiske statspartsrapport under ØSK, som ble levert 31. oktober 2019, skal vurderes av ØSK-komiteen i februar 2020. Etter høringen vil komiteen formulere konkluderende merknader («Concluding Observations») til Norge. Det er grunn til å anta at komiteen vil komme med anbefalinger knyttet til hvordan retten til bolig for vanskeligstilte ivaretas, og til arbeidet med å bekjempe diskriminering av personer med innvandrerbakgrunn i boligmarkedet. Komiteen formulerte slike anbefalinger da Norge var oppe til høring forrige gang i 2013, og den ba også norske myndigheter om å redegjøre for situasjonen i årets statspartsrapport.³ NIM mener departementet bør ta en eventuell anbefaling fra komiteen i betraktning i sitt arbeid med stortingsmeldingen.

NIM stiller seg til disposisjon for dialog om menneskerettslige spørsmål i det videre arbeidet med stortingsmeldingen.

Vennlig hilsen
for Norges institusjon for menneskerettigheter

Adele Matheson Mestad
Direktør

Marius Mikkel Kjølstad
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.

---

³ Se Concluding observations on the fifth periodic report of Norway, 13. desember 2013 (E/C.12/NOR/CO/5), avsnitt 7, 15 og 16 og List of issues prior to submission of the sixth periodic report of Norway, 12. november 2018 (E/C.12/NOR/QPR/6), avsnitt 3 og 26.